

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนตำบลนาตงวัฒนา
ตำบลนาตงวัฒนา อำเภอโพธาราม จังหวัดสุพรรณบุรี

ภูมิปัญญาท้องถิ่นตำบลนาตงวัฒนา

การทอผ้าพื้นเมือง

นางบุญเทียม สีสุดา บ้านป่าผาง หมู่ที่ 7 ตำบลนาตงวัฒนา
อำเภอโพนนาแก้ว จังหวัดสกลนคร

ความเป็นมา

การเรียนรู้กรรมวิธีที่จะนำฝักฝ้ายมาแกะแกะเมล็ดออกเหลือเพียงเส้นใยฝ้ายแล้วนำมาทำให้เป็นเส้นใยยาวาวเรียงแต่ละเส้น ถักทอร้อยจนเป็นผืนผ้าเพื่อนุ่งห่ม นั้นต้องใช้เวลานาน การทอผ้าจึงสื่อถึงอัตลักษณ์ เชื้อชาติ เผ่าพันธุ์ ที่มาของแต่ละชุมชน ผ่านวัฒนธรรมการทอผ้า ที่มีเส้นสาย ลาย สีเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นฐานเป็นการสืบทอดความคิด ความเชื่อ แบบแผนทางสังคมจากรุ่นสู่รุ่น การทอผ้าพื้นเมืองของชาวตำบลนาตงวัฒนา ก็เป็นวัฒนธรรมอีกอย่างหนึ่งที่สืบทอดต่อกันมา โดย นางบุญเทียม สีสุดา เป็นอีกท่านหนึ่งที่มีความรู้ความสามารถทางด้านการทอผ้าพื้นเมือง ซึ่งได้รับการถ่ายทอดสืบทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่น

ความรู้ความสามารถ

นางบุญเทียม สีสุดา ภูมิปัญญาท้องถิ่น การทอผ้าพื้นเมือง

มีความรู้ความสามารถด้านการทอผ้า การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผ้า การตัดเย็บเสื้อผ้า การสานกระติ๊บข้าวเหนียวจากต้นกก โดยนางบุญเทียม สีสุดา ยังเป็นวิทยากรให้ความรู้ให้กับผู้ที่มีความสนใจ

ภูมิปัญญาท้องถิ่นตำบลนาตงวัฒนา

หมอสูตรขวัญ พิธีพราหมณ์

นายรำพึง ศิริมาศ บ้านนาตงใหญ่ ม.1 ตำบลนาตงวัฒนา
อำเภอโพธาราม จังหวัดสุพรรณบุรี

ความเป็นมา

การสู่ขวัญ หรือ การทำพิธีเชิญขวัญ เป็นพิธีกรรมอย่างหนึ่ง ที่คนโบราณอีสานทำกันมา ตั้งแต่ดึกดำบรรพ์ และทำกันมาจนกระทั่งปัจจุบันนี้ เวลาที่มีแขกผู้มีเกียรติมาเยือนถึงถิ่น หรือ เมื่อเกิดเหตุการณ์ใดที่ทำให้คนในครอบครัวตื่นตกใจเสียขวัญ ก็จะทำพิธีสู่ขวัญ รวมถึงเมื่อเด็กเกิดใหม่ มีงานแต่งงาน มีการบวช มีความก้าวหน้าในอาชีพการงาน หรือเมื่อมีอาคันตุกะมาเยือน หรือเมื่อมีสมาชิกในครอบครัวจะเดินทางไปต่างประเทศก็จะมีพิธีสู่ขวัญ โดยจะมีหมอสูตรท่องคาถาเรียกขวัญกลับคืนมา หรือสร้างความเป็นสิริมงคลให้เกิดขวัญเพื่อความเจริญรุ่งเรืองในชีวิต โดยมีการผูกเชือกด้ายสีขาวที่ข้อมือผู้สู่ขวัญหรือผูกให้กันและกัน การสู่ขวัญให้เป็นการแสดงออกซึ่งความรัก เคารพและนับถือ

ความรู้ความสามารถ

นายรำพึง ศิริมาศ ภูมิปัญญาท้องถิ่น หมอสูตรขวัญ พิธีพราหมณ์

มีความรู้ความสามารถ ในด้านการสู่ขวัญ พิธีพราหมณ์ งานบุญ งานบวช และประกอบพิธีทางพุทธศาสนา ต่าง

ภูมิปัญญาท้องถิ่นตำบลนาตงวัฒนา

แพทย์แผนไทย

นางสุธัญญา ชินบุรณ ภูมิปัญญาด้านแพทย์แผนไทย
บ้านป่งวัฒนา ม.10 ตำบลนาตงวัฒนา อำเภอโพธาราม
จังหวัดสุพรรณบุรี

ความเป็นมา

ภูมิปัญญาเกี่ยวกับการใช้สมุนไพรพื้นบ้าน ในการดูแลสุขภาพ นับเป็นความรู้ ความคิด ความเชื่อ ที่แต่ละท้องถิ่นได้สั่งสมและสืบทอดต่อกันมา โดยเรียนรู้มาจากรุ่นปู่ ย่า ตา ยาย สู่รุ่นลูก หลานและญาติพี่น้อง โดยผ่าน วิธีการหลายอย่าง เช่น การอนุรักษ์ พื้นฟูการประยุกต์ และการสร้างใหม่ ทำให้ความรู้เหล่านี้เกิดประโยชน์แก่สังคมปัจจุบัน ทั้งนี้ความเฉลียวฉลาดในการใช้สมุนไพรพื้นบ้านของคนรุ่นปู่ ย่า ตา ยาย หรือบรรพบุรุษ จึงนับเป็น เครื่องมือที่สำคัญยิ่งในการป้องกันและแก้ปัญหาสุขภาพของสมาชิกในชุมชน ได้เป็นอย่างดี ซึ่งผู้คนสมัยก่อนพึ่งพาอาศัยธรรมชาติแทบทุกด้าน ตั้งแต่อาหารการกิน เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค ทั้งนี้พืชสมุนไพรเป็นผลผลิตจากธรรมชาติที่มนุษย์รู้จักนำมาใช้เป็นประโยชน์ในการรักษาโรคภัยไข้เจ็บตั้งแต่โบราณกาล ดังนั้นการใช้สมุนไพรพื้นบ้านจึง ถือเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ล้ำค่าของสังคมไทยที่เกิดจากความรู้ความสามารถของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ความรู้ความสามารถ

นางสุธัญญา ชินบุรณ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านการแพทย์แผนไทย มีความรู้ความสามารถ ในการรักษาโรคต่างๆ โดยใช้สมุนไพรที่มีในชุมชน ซึ่งเป็นความรู้ความสามารถ ที่ได้รับการสืบทอดความรู้ จากรุ่นปู่ ย่า ตา ยาย

ภูมิปัญญาท้องถิ่นตำบลนาตงวัฒนา

การทำน้ำหมักชีวภาพ

นางทองเรียน ปุ่มคำน้อย บ้านโพนากลาง ม.11
ตำบลนาตงวัฒนา อำเภอโพธิ์นาแก้ว จังหวัดสกลนคร

ความเป็นมา

ในอดีตที่ผ่านมา เกษตรกรไทยทำการเกษตรแบบหลากหลาย และพึ่งพิงความสมดุลตามธรรมชาติ หรืออาจจะกล่าวได้ว่าคนไทยรู้จักการทำเกษตรอินทรีย์มาตั้งแต่โบราณกาลแล้ว และสามารถพึ่งตนเองในการเกษตรได้อย่างสมบูรณ์ โดยใช้ทรัพยากรในพื้นที่ และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สะสมต่อเนื่องกันมา มนุษย์รู้จักการนำเอาจุลินทรีย์ มาใช้ในการเกษตรมานานับพันปีแล้ว โดยเฉพาะการนำมาใช้ในการแปรรูปผลผลิต การผลิตอาหาร การปรับปรุงบำรุงดิน และการป้องกันกำจัดโรคและศัตรูพืช

ความรู้ความสามารถ

นางทองเรียน ปุ่มคำน้อย ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านการทำน้ำหมักชีวภาพ

มีความรู้ความสามารถในการทำน้ำหมักชีวภาพใช้สำหรับการเพาะปลูก การทำการเกษตรต่างๆ

ภูมิปัญญาท้องถิ่นตำบลนาตงวัฒนา

การจักสาน

นางบัวเรียน วงศ์เครือสอน บ้านป่าผาง ม.7 ตำบลนาตงวัฒนา
อำเภอโพธาราม จังหวัดสุพรรณบุรี

ความเป็นมา

การสานกระบี่ขั่ว (ก่องขั่วเหนียว) ภูมิปัญญาพื้นบ้านของชาวอีสาน กระบี่ขั่ว คือ ภาชนะในการเก็บอาหาร ของชาวไทยทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือมาช้านาน ใช้สำหรับบรรจุขั่วเหนียวที่แห้งแล้ว เพื่อรักษาคุณภาพของขั่วแห้งหรือใช้เก็บเมล็ดพันธุ์พืช หรือแม้แต่ใช้เป็นเครื่องประดับในครัวเรือนหรือประดับสถานที่ต่างๆ เป็นเครื่องจักสานที่ทำจากวัสดุธรรมชาติ เช่น ไม้ไผ่ ใบจาก ใบตาล ใบลาน ต้นกล้วย ต้นไผ่ ต้นกก หรือ จากต้นพืชที่มีลักษณะยาวเรียวยาว

ความรู้ความสามารถ

นางบัวเรียน วงศ์เครือสอน ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการจักสาน

มีความรู้ ความสามารถในการจักสานกระบี่ขั่ว สำหรับบรรจุขั่วเหนียว โดยวัสดุที่ใช้ในการทำคือต้นกก

